

UZASADNIENIE

Powód D. G. (1) w dniu 13 października 2014 roku wniósł o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej pomiędzy nim a pozwaną A. G. (1), wynikającą z zawartego przez nich małżeństwa w dniu 12 stycznia 2002 roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w B., z dniem złożenia pozwu. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że strony zawarły związek małżeński w dniu 12 stycznia 2002 roku przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w B.. W małżeństwie stron obowiązuje ustrój wspólności ustawowej, a małżonkowie nigdy nie zawierali małżeńskich umów majątkowych. W dalszej części podał, że do lipca 2014 roku oboje małżonkowie pracowali na gospodarstwie rolnym położonym w miejscowości K.. Część gospodarstwa, tj. około 39 ha należy do majątku odrębnego powoda, zaś pozostałe 2 ha stanowią majątek wspólny stron. Po wyprowadzce pozwanej od powoda między małżonkami istnieje separacja faktyczna, która uniemożliwia współdziałanie małżonków w zarządzie przedmiotowym gospodarstwem rolnym. Powód w zamiarze przeprowadzenia modernizacji prowadzonego gospodarstwa i powiększenia produkcji rolnej planował skorzystać z oferowanego rolnikom programu unijnego i uzyskać preferencyjny kredyt. Warunkiem uzyskania wsparcia unijnego jest ubieganie się przez oboje małżonków z oferowanego wsparcia. Powód jednak z powodu dotychczasowych poczynań pozwanej pozbawiony jest możliwości skorzystania z dostępnej pomocy unijnej. Pozwana świadomie utrudnia, czy wręcz uniemożliwia powodowi skuteczne ubieganie się o środki ze wspomnianej pomocy, które z pewnością wpłynęłyby na powiększenie produkcji rolnej i wzrost dochodów uzyskiwanych z gospodarstwa.

W ocenie powoda, z wyżej opisanych powodów dalsze utrzymywanie wspólności majątkowej małżeńskiej prowadzi ewidentnie do naruszenia interesów majątkowych powoda. Przedstawione okoliczności stanowią wystarczającą podstawę do uznania, że zachodzą ważne i usprawiedliwione powody, o których mowa art. 52 § 1 k.r.o.

Pozwana A. G. (1) na rozprawie w dniu 19 listopada 2014 roku uznała powództwo w całości, wnosząc jednocześnie o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według przedłożonego spisu kosztów.

Pozwana wskazała, że nie dała powodowi podstaw do wytoczenia niniejszego powództwa. Stwierdziła, że gdyby powód wyraził wolę zawarcia umowy przed notariuszem, to pozwana nie widziałaby ku temu żadnych przeciwwskazań tym bardziej, że wniosła sprawę o rozwód. Podkreśliła nadto, że jest leczona farmakologicznie z powodu reakcji adaptacyjnej typu depresyjnego i tym bardziej zgodziłaby się na ustanowienie rozdzielnosci majątkowej przed notariuszem.

Sąd ustalił, co następuje:

D. G. (1) i A. G. (1) zawarli związek małżeński 12 stycznia 2002 roku w B.. Nie zawierali żadnych umów majątkowych małżeńskich. Z małżeństwa posiadają czworo dzieci: S. G. lat 12, A. G. (2) lat 10, A. G. (3) lat 8 i J. G. w wieku 6 miesięcy.

Po koniec lipca 2014 roku A. G. (1) wraz z dwójką młodszych dzieci wyprowadziła się z domu i zamieszkała u swoich rodziców. Od tego czasu małżonkowie żyją oddzielnie i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. A. G. (1) cierpi na depresję. Nie pracuje i jest na utrzymaniu swoich rodziców. D. G. (1) przekazuje żonie połowę otrzymywanego zasiłku rodzinnego na dzieci. W inny sposób nie łoży na utrzymanie żony i pozostających z nią dzieci.

W sierpniu 2014 roku A. G. (1) złożyła pozew o rozwód. Przeciwno D. G. (2) toczy się postępowanie karne dotyczące znęcania się psychicznego nad żoną.

D. G. (1) prowadzi gospodarstwo rolne położone we wsi K., które nastawione jest na produkcję mleka. Część gospodarstwa o powierzchni około 39 ha należy do majątku odrębnego D. G. (1), zaś pozostałe 2 ha zostały zakupione wspólnie przez małżonków.

Małżonkowie mają zaległości kredytowe w wysokości około 400000 złotych. Ostatni kredyt został zaciągnięty za zgodą A. G. (1) w sierpniu 2014 na kwotę 120000 złotych. Miesięczna rata wszystkich kredytów wynosi ponad 8000 złotych. D. G. (1) zamierza skonsolidować dług przez połączenie uprzednio zaciągniętych kredytów w jeden kredyt.

D. G. (1) przed wytoczeniem niniejszego powództwa zwrócił się do A. G. (1) o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej w drodze umowy w formie aktu notarialnego. Umówił spotkanie u notariusza w celu złożenia stosowanych oświadczeń. A. G. (1) nie skorzystała z propozycji męża. Na rozprawie w dniu 19 listopada 2014 roku oświadczyła, że nie wyraziła wówczas zgody na ustanowienie rozdzielności majątkowej przed notariuszem, gdyż złożyła pozew o rozwód (k. 20, 21)

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa stron k. 4, zeznania powoda D. G. (1) k. 19-21, zeznania pozwanej A. G. (1) k. 20-21)

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą prawną powództwa jest art. 52 § 1 i 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, który stanowi, że każdy z małżonków może z ważnych względów żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej oraz że w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność z datą wcześniejszą niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności jeśli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Ustawa nie definiuje pojęcia „ważne powody” pozostawiając ich określenie doktrynie i judykaturze.

Przez ważne powody, dające podstawę do ustanowienia rozdzielności majątkowej, zwykle się rozumieć wytworzenie się takiej sytuacji, która w konkretnych okolicznościach powoduje, że dalsze trwanie wspólności majątkowej między małżonkami pociąga za sobą naruszenie lub zagrożenie naruszenia interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny.

Ważnym powodem może być również separacja faktyczna jeśli stwarza zagrożenie interesów majątkowych chociażby jednego z małżonków (por. Komentarz do Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego pod redakcją Kazimierza Piaseckiego Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis Warszawa 2006 r., strona 292 - 293).

W realiach przedmiotowej sprawy bezdyskusyjnym pozostaje, że małżonkowie od lipca 2014 roku nie żyją razem, pozostając w separacji faktycznej. Podkreślić w tym miejscu należy, że co do okoliczności, które Sąd uznał za istotne dla oceny zasadności powództwa, zeznania stron są tożsame. Powódka wraz z dwójką młodszych dzieci wyprowadziła się do swojej rodziny pod koniec lipca 2014 roku i od tego momentu małżonkowie żyją w rozłączeniu, a pozwana nie uczestniczy w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Małżonkowie mają oddzielne budżety domowe. Nie znajdują oni porozumienia zarówno w sprawach osobistych jak i finansowych. Nie współdziałają w zarządzie majątkiem wspólnym. Pozwana nie zgodziła się na zawarcie umowy majątkowej małżeńskiej przed notariuszem. Powód chciałby skorzystać z kredytu konsolidacyjnego, aby oddłużyć i zmodernizować prowadzone gospodarstwo rolne, jednak postawa pozwanej skutecznie uniemożliwia mu podjęcie jakichkolwiek samodzielnych czynności.

Sąd doszedł do przekonania, że sytuacja jaka wytworzyła się pomiędzy małżonkami w lipcu 2014r. na tyle skutecznie i trwale zerwała łączące ich więzy osobiste i majątkowe, że wspólność ustawowa przestała służyć dobru założonej przez małżonków rodziny. Z uwagi na powyższe Sąd, ustanowił z dniem wniesienia pozwu, a więc z dniem 13 października 2014 roku, rozdzielność majątkową stron.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c.

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c. zgodnie z którym zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu.

Przepis ten stanowi wyjątek od przewidzianej w art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik sporu. Normuje on bowiem zwrot kosztów procesu według zasady zawinienia. W sytuacji objętej hipotezą tego przepisu, pozwany jako przegrywający nie tylko nie będzie obciążony kosztami przeciwnika, ale otrzyma zwrot poniesionych przez siebie kosztów. Zastosowanie tego przepisu jest uzależnione od kumulatywnego spełnienia obu wymienionych przesłanek.

Uznaje się, że pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy, jeżeli postępowanie jego i postawa wobec roszczenia strony powodowej ocenione zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa (por. orz. SN z 13.4.1961 r., IV CZ 23/61, OSNC 1962, Nr 3, poz. 100).

Uznanie powództwa czyni zadość wymaganiom art. 101 k.p.c., jeżeli daje realną podstawę do przyjęcia, że pozwany może i zamierza niezwłocznie zaspokoić pretensje powoda. Pierwszą czynnością będzie odpowiedź na pozew bądź oświadczenie złożone na pierwszym posiedzeniu sądowym. Pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy, jeżeli nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu prawa materialnego, nie wiedział o pretensji powoda, a z okoliczności wynika, że gdyby był wezwany do zaspokojenia roszczeń, to by je zaspokoił.

Wskazać w tym miejscu należy, że ustanowienie rozdzielności majątkowej pomiędzy małżonkami może nastąpić w drodze umowy w formie aktu notarialnego oraz w postępowaniu sądowym. Ustanowienie rozdzielności przed notariuszem może mieć miejsce jednak tylko wtedy, gdy oboje małżonkowie są zgodni co do tego, że intercyzę trzeba podpisać i odnośnie treści takiej umowy. W toku postępowania Sąd ustalił, że powód wyszedł z inicjatywą zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej. W tym celu umówił wizytę u notariusza, a następnie poinformował małżonkę, że poczynił już pewne kroki w celu ustanowienia rozdzielności majątkowej. Strony miały jedynie stawić się w umówionym terminie u notariusza i podpisać niezbędne dokumenty. A. G. (1) nie wyraziła jednak zgody na powyższe. (k. 20). Wobec takiej postawy swojej małżonki powód skierował sprawę na drogę postępowania sądowego, albowiem nie istniała inna, alternatywna możliwość ustanowienia rozdzielności majątkowej. W świetle powyższych okoliczności Sąd uznał, że pozwana wprawdzie uznała powództwo przy pierwszej czynności procesowej (oświadczenie ustne pozwanej zostało bowiem złożone na pierwszym posiedzeniu sądowym), jednakże wcześniej swoją postawą dała powód do wytoczenia rzonego powództwa. Nie spełnione zostały zatem kumulatywnie obie przesłanki pozwalające zastosować art. 101 k.p.c., stanowiący odstępstwo od reguły zawartej w art. 98 k.p.c. Z tego względu wniosek pozwanej o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu należało oddalić.

Z uwagi na omówioną wcześniej sytuację życiową pozwanej zasadne jest jednak w ocenie Sądu rozstrzygnięcie o kosztach procesu na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Stąd orzeczono jak w punkcie II wyroku.

ZARZĄDZENIE

- 1) odnotować;
- 2) odpis uzasadnienia wraz z odpisem wyroku doręczyć pełnomocnikowi pozwanej – adw. J. T.;
- 3) za 14 dni lub z apelacją.

P., dnia 15.12.2014r.